

Dansk Landbrug

Skatteudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

3. april 2009

Vedr. forslag til lov om ændring af affalds- og råstofafgiftsloven (L 126) - forbrænding af husdyrgødning

Dansk Landbrug peger i udspillet "Ægte Grøn Vækst" på en række synergier ved at satse på landbruget som leverandør af grøn energi. Det er vores indtryk, at der er bred politisk opbakning til ideerne om at samtænke virkemidler i forhold til mål på vandmiljø- og klimaområdet.

De miljø-, energi- og samfundsmæssige fordele ved anvendelse af fiberrig husdyrgødning til energiformål (fjerkrægødning, dybstrøelse eller tørstoffractionen fra gylle) er:

- at drivhusgasudledningen nedsættes (mindre udledning af CO₂, metan, lattergas)
- at der substitueres en betydelig mængde fossilt brændsel
- at udvaskningen af kvælstof reduceres
- at ammoniakfordampning nedsættes
- at problemer med lugtgener mindskes.

Forslaget til lov om ændring af affalds- og råstofafgiftsloven medfører på visse punkter en væsentlig lettelse af den nuværende affaldsforbrændingsafgift. Omkostningerne ved forbrænding af fiberrig husdyrgødning vil dog fortsat være så store, at der fortsat er tale om en væsentlig barriere for anvendelsen af denne mulighed.

Skatteministeriet har overfor Dansk Landbrug anført, at omlægningen svarer til at husdyrgødningen hverken særligt afgiftsbelægges eller favoriseres. Ligestillingen med fossil energi (dog undtaget CO₂-afgift) skal imidlertid ses i sammenhæng med den støtte der gives til at fremme andre vedvarende energityper.

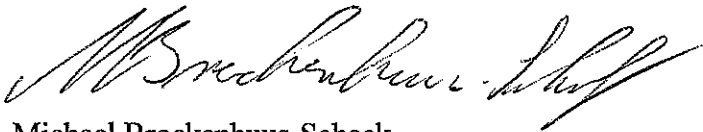
Dansk Landbrug støtter de ambitiøse nationale mål for den fremtidige andel af vedvarende energi og vil aktivt arbejde for at kunne levere løsninger for at nå disse mål. Udnyttelse af husdyrgødningen ved forbrænding af den tørre del af gyllen kan blive et væsentligt bidrag.

Vi skal på den baggrund opfordre til, at afgiften ved forbrænding af fiberrig husdyrgødning fjernes, subsidiært modsvares af tilskud, der kan aftrappes over en årrække i takt med udbygningen af biogasanlæg. Herudover bør der i særligt sårbare områder, jf. vedhæftede forslag til handlingsplan

vedr. biogas og forbrænding af fiberfraktionen i husdyrgødningen, gives et supplerende incitamentsgivende miljøtilskud.

Alternativet er et samfundsøkonomisk tab. Forbrænding af husdyrgødningen kombineret med biogas i takt med udbygningen af denne er et væsentligt bidrag til omstillingen til vedvarende energi. Alternativet, hvor de erklærede mål i forhold til vedvarende energi og vandmiljøet i stedet skal opnås gennem løsninger, der ikke er samtænkte, vil være dyrere for samfundet og forbundet med manglende vækstmuligheder for landbruget.

Med venlig hilsen

Michael Brockenhuus-Schack

Kopi til:

- Det Enerkipolitiske Udvalg
- Miljø- og planlægningsudvalget

Forslag til handlingsplan vedr. biogas og forbrænding af fiberfraktionen i husdyrgødningen

Der ligger nogle meget store udfordringer i de kommende år med implementering af Vandrammedirektivet, øget produktion af vedvarende energi, reduktion af drivhusgasemissionen og opretholdelse af en fortsat stor landbrugsproduktion. Biogas og forbrænding af fiberfraktionen er centrale elementer i denne forbindelse. Sættes der gang i forbrændingen af fiberfraktionen og udbygges biogasproduktionen i de kommende år, vil der kunne opnås meget store fremskridt, der sikrer landbruget mulighed for vækst, samtidig med at problemerne med overfladevand i de sårbare områder kan løses.

Udover bidraget til produktionen af vedvarende energi har forbrænding af fiberfraktionen primært effekt i forhold til begrænsningen af udledningen af næringsstoffer, mens biogas primært har effekt i forhold til begrænsningen af udledningen af drivhusgasser. Det er derfor fornuftigt at kombinere biogas og forbrænding af fiberfraktionen.

Forbrænding af fiberfraktionen kan komme i gang inden for meget kort tid - fx har DONG og Vattenfall anlæg, som kan bruges hertil - mens udbygningen af biogasproduktionen tager tid, idet det kræver etablering af nye anlæg.

Det er bydende nødvendigt at få sat gang i forbrænding af fiberfraktionen for at understøtte indsatsen i oplandende til de sårbare områder og sikre mulighed for etablering af nye store miljø- og dyrevelfærdsmæssige rigtige produktionsanlæg. Der skal derfor laves en samlet plan, som hurtigt får sat gang i forbrænding af fiberfraktionen og samtidig sikrer udbygningen af biogasproduktionen, så denne kan kombineres med forbrændingen, når anlæggene er klar.

Forbrænding vil være et målrettet virkemiddel i udmøntningen af Vandrammedirektivet. Ved at separere gyllen og forbrænde fiberfraktionen vil det være muligt at reducere udvaskningen. Ved forbrænding af fiberfraktionen vil processen med udtagning af arealer lettes, idet husdyrproducenter, som rammes af harmonigrænserne, vil få løst problemet, hvis det bliver muligt at fuldgøde med den flydende gyllefraktion, som er tilbage efter separation og forbrænding, idet denne har stort set samme udnyttelsesgrad som handelsgødning.

På samme måde vil separation og forbrænding af fiberfraktionen lette flytning af husdyrproduktionen fra de eksisterende anlæg til nye store miljø og dyrevelfærdsmæssige rigtige produktionsanlæg.

Handlingsplan vedr. biogas og forbrænding af fiberfraktionen i husdyrgødningen

Der foreslås en **samlet plan** indeholdende følgende to dele

A. Forbrænding

Der etableres en tilskudsordning til husdyrbrug, som ønsker at separere og levere fiberfraktionen til forbrænding på kraftvarmeværker. Der fastsættes et **miljøtilskud** til husdyrproducenten, der svarer til forbrændingsafgiften¹. Tilskuddet aftrappes efter 3 år.

Husdyrproducenter, der separerer og leverer fiberfraktionen til forbrænding på kraftvarmeværker skal have øget **fleksibilitet** gennem mulighed for at fuldgøde med den flydende gyllefraktion. Ved fuldgødning vil der stort set ikke være nogen merbelastning i forhold til at bruge handelsgødning alene, idet udnyttelsen af kvælstoffet i den flydende gyllefraktion stort set er på niveau med udnyttelsen i handelsgødning.

I områder, hvor der bl.a. af hensyn til Vandrammedirektivet er behov for at sætte hurtigt og målrettet ind, vil forbrænding af fiberfraktionen være et oplagt virkemiddel. For at sikre en hurtig reduktion i tabet af næringsstoffer i disse områder ydes et **supplerende incitamentsgivende miljøtilskud** til bedrifter, som separerer husdyrgødningen og afsætter fiberfraktionen til forbrænding. Indsatsen med brug af et supplerende miljøtilskud til forbrænding vil være meget omkostningseffektivt, sikre landbruget mulighed for fortsat produktion og sikre synergieffekter på klima-, natur- og lugtområdet.

Fjernelse af forskellige tekniske barrierer, så som kontinuerlig måling af røg.

B. Biogas

Miljøtilskudsordningen i forbindelse med forbrænding, hvor tilskuddet aftrappes efter 3 år, vil øge interesse for etablering af biogasanlæg.

Kommunerne skal pålægges at bidrage aktivt til at finde placeringer til biogasfællesanlæg.

Der skal findes en løsning, så biogas kan distribueres via naturgassystemet, herunder sikres, at biogassen ikke bliver pålagt afgifter.

Der skal foretages en justering af varmforsyningsloven, der sikrer, at problemer relateret til den decentrale kraftvarmeproduktion, som giver en u hensigtsmæssig binding og afhængighed af det lokale varmegrundlag, løses.

Støtteordning til forprojekter for biogasanlæg og rådgivning af landmænd frem til beslutningen om etablering af anlægget.

Hjælp til finansiering af nye biogasanlæg.

Evt. justering af tilskuddet til biogasproduktion.

Det skønnes, at der frem til 2020 vil være behov for at separere og forbrænde ca. 1/2-delen af den samlede mængde husdyrgødning.

¹ Forslaget vil være omkostningsneutralt, da afgiften blot modsvares af miljøtilskuddet.

Som det fremgår af nedenstående tabel, vil der ved forbrænding af fiberfraktionen af 1/2 af husdyrgødningen kunne produceres 7-8 PJ, opnås en reduktion i CO₂-udledning og opnås en udvaskningsreduktion på mellem 5.000 og 6.700 ton N.

Energi, klima og udvaskningseffekten ved forbrænding af 1/2 af husdyrgødningen.

	Energi (PJ)	Reduktion i CO ₂ -udledning (mio. tons CO ₂ -ækvivalenter)	Nitratudvaskning (ton N pr. år)
Forbrænding af fiberfraktionen i husdyrgødningen	7-8	0-0,8 ¹⁾	5.000-6.700
Forbrænding af fiberfraktionen i husdyrgødningen kombineret med biogas	14-16	1,7 ¹⁾	5.400-7.200

Beregningerne er foretaget på baggrund af viden og data hentet fra forskellige faglige rapporter og oplysninger fra forskere, og bygger på bedst tilgængelige viden, som DL er i besiddelse af. Oplysningerne vedr. energi er fra DJF og er deres bedste skøn. Der er dog stor usikkerhed om tallene.

1) Afhænger af NO_x-udledningen ved forbrænding

I forbindelse med udbygning af biogasproduktionen, som tilknyttes forbrændingen, vil der ved afgasning og forbrænding kunne produceres 14-16 PJ, opnås en reduktion i CO₂-udledning og opnås en udvaskningsreduktion på mellem 5.400 og 7.200 ton N.

Udover de positive bidrag til opfyldelse af VE-målsætningen, Vandrammedirektivet og klimamålsætningen samt understøttelsen af landbrugets vækstmuligheder vil forslaget have en positiv effekt på natur (reduceret ammoniakemission), fosfortab og lugt. Forbrænding af fiberfraktionen i husdyrgødningen har alt andet lige en negativ effekt på kulstofindholdet i jorden. Denne negative effekt kan dog opvejes ved etablering af mellemafgrøder og andre dyrkningsmæssige tiltag.